ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. голови приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»
_____ доц. Гугнін Е.А.
«01» березня 2021 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування з організації вантажної і комерційної роботи для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» на основі раніш здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».

Для оцінки знань абітурієнтів на випробуванні фаховою атестаційною комісією розроблені тестові завдання, які відповідають змісту навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст». Критеріально-орієнтовані тестові завдання дозволяють встановити рівень сформованості компетенцій, необхідних для засвоєння змісту навчання за ступенем «бакалавр».

Вступники повинні знати і вміти:
- нормативно-правові основи діяльності транспорту в Україні;
- фізико-хімічні і транспортні характеристики основних видів вантажів, способи їх визначення;
- вибирати рухомий склад для перевезення різних вантажів;
- визначати тарифну відстань і терміни доставки вантажів залізницею;
- порядок і правила прийому та видачі вантажів, документального оформлення перевезень залізницею;
- правила розміщення і кріплення вантажів на відкритому рухомому складі;
- технічні засоби, машини і технологію виконання вантажної і комерційної роботи на транспорті.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. **Основи вантажознавства:**
   - фізико-хімічні і транспортні характеристики вантажів;
   - пристосованість транспортних засобів для перевезення різних видів вантажів;
   - розрахунок сил, що діють на вантаж під час перевезень, розрахунок кріплення вантажів на відкритому рухомому складі;
2. **Вантажна робота на транспорті:**
   - класифікація транспортної тари і контейнерів, пристосованість вантажних механізмів до навантажувально-розвантажувальних операцій з ними;
   - класифікація і застосування навантажувально-розвантажувальних механізмів і машин, їх технічні і експлуатаційні характеристики;
   - принципи розрахунку продуктивності навантажувально-розвантажувальних механізмів і машин неперервної і циклічної дії;
3. **Комерційна робота на транспорті:**

- порядок приймання вантажів до перевезення і їх видачі одержувачам;
- визначення термінів доставки вантажів у різних видах сполучень;
- комплект перевізних документів залізничного перевезення, порядок його оформлення;
- порядок розрахунків за перевезення і претензійна робота на транспорті.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою від 100 до 200 балів.

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт в процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо знати основи техніки і технології перевезення вантажів різними видами транспорту.

Правильна відповідь на кожне питання цього рівня оцінюється двома балами.

2-й рівень містить 10 завдань середнього рівня складності і передбачає перевірку знань абітурієнта щодо правил документального оформлення перевезень вантажів, виконання вантажних і комерційних операцій з приймання і видачі вантажів та на шляху прямування.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає від абітурієнта досконалих знань нормативно-правових документів, спеціальних термінів і визначень, що застосовуються у вантажній і комерційній роботі залізниць.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку може отримати абітурієнт за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 100 балів (шкала оцінювання від 100 до 200 балів). Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих ним балів становить не менше 102.

У разі наявності у роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вільковський Є. К. Вантажознавство / Є. К. Вільковський, І. І. Кельман, О.О. Бакулич. — Львів: Інтелект-Захід, 2007. — 496 с.
2. Довідник вантажовласника. — Дніпропетровськ : Укрзалізниця, Придніпровська залізниця, 2002. — 268 с.
3. Перепон В. П. Грузовая и коммерческая работа : Организация и управление / В. П. Перепон, П. В. Поликарпочкин. — М. : Транспорт, 1986. — 351 с.
4. Правила размещения и крепления грузов в вагонах и контейнерах при перевозках их по железным дорогам колеи 1520 мм стран-участниц СГМС (часть 1 приложения 14 к СГМС [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents.
5. Смехов А. А. Грузоведение, сохранность и крепление грузов / А. А. Смехов. — М.: Транспорт, 1989. — 239 с.
6. Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0128-98/print.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
«01» березня 2021 р.

Голова фахової атестаційної комісії Р.В. Сущенко